Dinsdag 28 September 1943 | DAGBLAD | 60ste Jaargang, No. 4015

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Britten veroveren Foggia.

1120 Plaatsen gisteren door Russen bevrijd.

Bombardement op: Hannover, Brunswijk, Emden.

Britse duikboten brengen nog 10 schepen tot zinken, beschadigen er 5.

Nederlandse MTB boort krachtig beschermd groot Duits bevoorradingsschip in de grond.

DUITSE VOLK VREEST HET ERGSTE.

Frank Brutto seint uit Bern:

Ruslands opzienbarende voortgang trok de aandacht der Duitsers naar het Oostfront en bracht vrees en onrust voor hun Balkan-satellieten.

Een bericht uit Berlijn aan de „National Zeitung" van Bazel zeide, dat het Duitse publiek "naar het Oosten blikt met brandende belangstelling" en dat op ieders lippen de vraag is: „Zal de Duitse terugtrekking eindigen bij Dnjepr?"

Elke editie der Duitse nieuwsbladen bevat thans één van Propaganda Minister Goebbels 30 gedragsregels in oorlogstijd; spoedig zullen zij samengevat worden en verspreid als de „catechismus voor het Duitse volk" in zijn vijfde winterstrijd.

De ernst van de terugtocht in de Zuidelijke en Centrale gebieden van het Oostfront alsook de „ongekende eisen" van de soldaten worden niet verborgen gehouden voor het Duitse volk, doch het vertrouwen in het kunnen van het Duitse leger is zeer geschokt.

Aan het thuisfront hamert de Duitse propaganda op de nieuwe slagzin: „Kracht winnen door defensie". Deze wordt ook genoemd als reden van de „terugtrekkingen" aan het Russische front.

De „Völkischer Beobachter", het nazie-partijblad, beweerde, dat het slinkende Oostfront het mogelijk maakt reserves te vormen, die „in het bizonder van belang zijn met het oog op de toestand aan het Italiaanse front". Men uitte de hoop, dat het regenachtige weer de activiteiten aan het Oostfront zal doen afnemen.

Berichten uit Berlijn gaven te kennen, dat de intensieve strijd aan het Russische front mogelijk zal voortduren, niettegenstaande de zware regenval.

Een Berlijnse correspondent schreef, dat zowel de Russen als de Duitsers thans uitgerust zijn met nieuwe soorten tanks, strijdwagens en andere voertuigen, die kunnen worden gestuurd door overstroomde velden, kleine stromen en modder. De Russische overwinningen beroeren de Balkan waar Roemenië en Hongarije beide bezorgd zijn over het lot hunner troepen en Bulgarije — door banden van bloed aan Rusland gehecht — sedert de dood van Tsaar Boris practisch bezet is door de nazies. (Bern, (AP) 27.9).

RIBBENTROP, SJIGEMITSU EN MUSSOLINI AAN HET WOORD.

Zijn eigen terugkeer aankondigend naar het land, dat hem en zijn werken verstiet, poogde Mussolini het geschonden Driemogendhedenpact nieuw leven in te blazen met enkele uitdagende woorden op de jaardag van dit verdrag, hetwelk Italië naar de ondergang voerde. Volgens de Duitse radio beweerde de Duce: „Ik acht het een goed teken, dat mijn terugkeer naar Italië samenvalt met de jaardag van het verdrag, dat het fascistische Italië onverbrekelijk samenbindt met het nationaal socialistische Duitsland en het rijk van den Japansen Keizer."

De verklaring van den Duce waarbij hij zijn terugkeer naar Italië bekendmaakt, kwam gelijktijdig met de woorden van Mamoru Sjigemitsu en Joachim von Ribbentrop, die de bekende oude beschuldiging gebruikte, dat de Verenigde Staten, Groot Britannië en Rusland „Europa willen veroveren en zijn bevolking tot slavernij willen brengen." In een redevoering, welke hij persoonlijk voor de Duitse radio hield, riep von Ribbentrop in wanhoop: „De Bolsjewisten, Engelsen en Noordamerikanen zullen Europa nooit overwinnen en evenmin zullen zij Japan van zijn bezittingen in het Oosten kunnen beroven."

Sjigemitsu's woorden werden gelijk die van Mussolini voor de Duitse radio voorgelezen. De Japanse zegsman deelde in de bewering der Westerlingen, dat „de as ongebroken blijft" niettegenstaande het „verraad" van Badoglio. Voorts zeide hij, dat de aslanden zullen volharden en triomferen in hun pogingen om hun gemeenschappelijk doel te bereiken: „het brengen van rechtvaardigheid in de wereld".

Mussolini verkondigde: „De republikeinse fascistische regering is vastbesloten te vechten tot de uiteindelijke overwinning met al haar krachten en met het vertrouwen hetwelk Italië altijd geïnspireerd heeft. De bestand welke geschapen is door een internationale kliek in samenwerking met enkele verraders heeft gevolgen gehad, welke beslissend zullen zijn voor het verdere verloop van de oorlog omdat Italië thans een idee kan krijgen van de ramp, welke het bedreigde. De Duitse en fascistische kameraden kunnen ervan verzekerd zijn, dat het Driemogendhedenpact door republikeins fascistisch Italië zal worden nagekomen met dezelfde geestdrift en hetzelfde geloof, dat Italië de laatste drie jaren vervuld heeft. Dit is de wil van de vechtende soldaten, die hun bloed gestort hebben voor het gemene ideaal van de drie landen op zovele slagvelden.

Republikeins fascistisch Italië zal deze dagen van vernedering uit zijn geschiedenis vagen en met zijn bloed de schande smoren, welke, een gedegenereerde monarch heeft trachten te werpen op de tradaties en het glorieuze verleden van zijn land.

Samen met de Duitse en Japanse troepen zullen de Italiaanse strijdkrachten de wereld bevrijden van de internationale junta, welke niet ophoudt met behulp van verraad verwarring te veroorzaken onder alle landen en hun tradities".

Zonder te zeggen op welke wijze de Japanners aanvallen zeide Hirohito s Minister van Buitenlandse Zaken: „Op het ogenblik doen wij tegenaanvallen en zijn vastbesloten de strijd voort te zetten tot de uiteindelijke overwinning behaald is. Aan alle fronten in het grote Oost Azië brengt Japan ernstige slagen toe aan den vijand. Ons doel is om vrede en welvaart te brengen aan alle volken, die wonen op het Oost-Aziatische halfrond."

Von Ribbentrop hernieuwde de beweringen, dat de oorlog de schuld is van de vijanden van de as en dat het Driemogendhedenpact nodig is om Duitsland, Italië en Japan de benodigde „levensruimte" te geven. „De Wehrmacht zal nooit haar wapenen neerleggen alvorens het Bolsjewisme verslagen is", aldus von Ribbentrop.

Hij weidde verder uit over dit onderwerp — de „samenrotting tegen Europa" — en zeide verder, dat „met behulp van de Russische pantserdivisies Europa zou worden ingelijfd bij de Sovjet Unie".

„Wij moeten vechten en nogmaals vechten tot een duidelijke beslissing is bereikt.

Dit is de wil van den Führer. Vandaag kunnen wij zeggen, dat het Driemogendhedenpact heeft succesrijk te zijn". (Londen, (AP) 27.9).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„In de Kuban hebben onze troepen de vijandelijke weerstand gebroken en de stad Temryuk veroverd.

In de richting van Dnjepropetrovsk zetten onze troepen de aanval voort en hebben zij op de linkeroever van de Dnjepr de voorstad van Dnjepropetrovsk Nizhni-Dnjeprovsk veroverd. Ook werden nog 16 grote plaatsen genomen.

In de richting van Krementsjug vervolgden onze troepen hun aanval en veroverden zij het districtscentrum van het Poltava-gebied Kazeltsjina; voorts werden meer dan 200 andere plaatsen genomen, waaronder 14 grote.

In de richting van Kiev zetten onze troepen de opmars voort en veroverden zij meer dan 30 plaatsen, waaronder de districtscentra van het Poltava-gebied Tsjernabai en Rtvelye.

In de richting van Gomel zetten onze troepen hun succesrijke aanval voort en vorderden zij van 12 tot 15 kilometer waarbij meer dan 330 plaatsen veroverd werden, o.a. het districtscentrum van het Gomel-gebied en spoorwegstation Terekhovka, de districtscentra van het Tsjernigov-gebied Gavryanka en Lyubits, alsook 20 grote plaatsen.

In de richting van Mogilev zetten onze troepen de aanval voort en maakten zij van 10 tot 15 kilometer voortgang. Hierbij veroverden zij de districtscentra van het Smolensk-gebied Islavitsji. Kumitsji en meer dan 350 dorpen.

In de richting van Vitebsk zetten onze troepen de aanval voort en maakten zij in sommige sectoren van 5 tot 15 kilometer voortgang waarbij zij meer dan 290 plaatsen veroverden, waaronder 15 grote en het spoorwegstation Kuprino.

Op 26 September ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 59 Duitse tanks. 51 Duitse vliegtuigen werden in luchtgevechten en door het afweervuur neergeschoten." (Moskou, (AP) 27.9).

NAZIES MELDEN ONTRUIMING VAN TEMRYUK.

De Duitsers gaven toe, dat Temryuk in de Kuban ontruimd werd. De Duitsers zeiden, dat zij de stad Zondagmorgen verlieten na er alle militaire stellingen vernield te hebben. Temryuk ligt op 40 kilometer van de Straat van Kertsj en was de laatste haven in de Kuban, die zich nog in Duitse handen bevond. (Londen, (AP) 27.9).

VIJANDELIJK BEVOORRADINGSSCHIP IN DE GROND GEBOORD.

Een communiqué van de Britse Admiraliteit en de Koninklijke Nederlandse Marine luidt als volgt:

„Tijdens een aanvallende patrouilletocht in de nacht van 26 September langs de Franse kust, onderschepten motortorpedoboten van de Koninklijke Nederlandse Marine onder commando van Luitenant E. H. Larive, welke gesteund werden door lichte kuststrijdkrachten van de Koninklijke Britse Marine onder bevel van Luitenant R. B. Ropper, een groot volgeladen en krachtig beschermd vijandelijk bevoorradingsschip. Larive ging onmiddellijk over tot een aanval en torpedeerde het bevoorradingsschip dat midscheeps getroffen werd en onmiddellijk zonk. Gedurende de gevechten die volgden was het moeilijk te zien welk resultaat onze aanval had. Een tweede ontploffing werd echter gehoord en men gelooft dat een van de vijandelijke geleideschepen ook geraakt werd. Alle Geallieerde vaartuigen keerden veilig naar de haven terug. Zijner Britse Majesteits schepen leden slechts één gering verlies" (Londen, (AP) 27.9).

De G.P.D. schrijft hierover nog:

Onder de Franse kust hebben Nederlandse motor-torpedoboten onder commando van Luitenant ter Zee E. H. Larive, ondersteund door lichte eenheden van de Britse marine, een groot zwaar geladen en zwaar geëscorteerd vijandelijk voorraadschip getorpedeerd en tot zinken gebracht. Luitenant ter Zee Larive heeft vorig jaar eveneens 2 vijandelijke schepen tot zinken gebracht. Van de vijandelijke bemanning werden er 38 opgepikt. Nederlandse motortorpedoboot, die het schip in feite midscheeps raakte, stond onder commando van Luitenant ter Zee H. C. Jorissen (die reeds het Bronzen Kruis draagt voor actie in de Nederlands Indische wateren). Luitenant ter Zee Larive vocht bij Rotterdam op Hare Majesteits „Jan van Galen", werd door de Duitsers gevangen genomen, doch ontvluchtte naar Engeland na vijf vergeefse pogingen hiertoe te hebben gedaan.

Tevens wordt medegedeeld, dat een Nederlandse gewapende treiler zich zeer heeft onderscheiden bij een schermutseling jl. Zaterdag bij de Franse kust.

DRIE DUITSE SCHEPEN DOOR HUN BEMANNING OPGEBLAZEN?

De beste beschikbare inlichtingen gaven geen bevestiging van de berichten, dat opstandige Duitse bemanningen drie schepen van de nazie-vloot ten Noorden van Noorwegen hebben opgeblazen, nadat zij vernamen dat de Italiaanse vloot zich had overgegeven. De berichten noemden de namen van de schepen Tirpitz, Scharnhorst en Luetzow. Zij werden in Engeland gepubliceerd als afkomstig uit Stockholm (Stockholm, (AP) 27.9).

HULL NAAR RUSLAND?

Waarnemend Staatssecretaris Adolphe Berle zeide, dat Cordell Hull zal deelnemen aan de conferentie der Ministers van Buitenlandse Zaken met Groot Britannië en Rusland, indien besloten wordt dat zijn tegenwoordigheid van hulp zal zijn. De conferentie zal waarschijnlijk de volgende maand in Moskou gehouden worden. (Washington, (AP) 27.9).

Het nieuws van vandaag.

De Britten, die dezer dagen de rivier de Ofanto overstaken, hebben thans hun grootste overwinning in Italië geboekt: Foggia met zijn dozijn vliegvelden werd veroverd na hevige strijd waarbij den vijand grote verliezen zijn toegebracht.

De Geallieerden hebben nu luchtbases verworven van waaruit zij de gehele Balkan kunnen bestrijken, om niet te spreken van Italië zelf. Foggia ligt bovendien op ongeveer 725 kilometer van Wenen en 800 kilometer van Munchen.

De Noordamerikanen, die in de richting van Napels aanvallen, hebben ook enige voortgang gemaakt. Verschillende bergstellingen werden aan den vijand ontwrongen met steun van het vlootgeschut.

Op Corsica worden de nazies verder teruggedrongen naar Bastia en hun pogingen om het eiland te ontruimen moeten zij duur betalen. Enkele dagen geleden werd gemeld hoe 26 grote transportvliegtuigen werden vernield boven de zee tussen Corsica en het Italiaanse vasteland. De Britse Admiraliteit meldt nu het tot zinken brengen van 10 vijandelijke schepen en de beschadiging van 5 nabij de Corsicaanse kusten en in de Golf van Genua.

Een ander communiqué van de Britse Admiraliteit vertelt hoe de Nederlandse Luitenant E. H. Larive met zijn motortorpedoboot een groot Duits bevoorradingsschip nabij de Franse kust in de grond boorde. De geleideschepen konden de aanval van den Nederlander niet verhinderen.

Het lucht-offensief op West-Europa is weer met volle kracht ingezet. Noordamerikaanse Vliegende Forten bombardeerden gisteren de havenwerken te Emden en andere doelen te Aurich in Duitsland. De bommenwerpers werden tot het doel begeleid door Thunderbolt gevechtsvliegtuigen met aanhangtanks. De Vliegende Forten vernielden bij deze tocht 18 Duitse jagers en de Thunderbolts schoten er 22 van neer. Mitchells bombardeerden intussen het spoorwegterrein Rouen-Sotteville in Frankrijk.

Typhoons vielen het vliegveld te Abbeville-Drucat aan. Hierbij werden nog 14 Duitse jagers vernield.

In de afgelopen nacht togen Britse bommenwerpers in „zeer groten getale" naar Duitsland om vooral Hannover aan een ernstige bestoking te onderwerpen. Emden, werd ook weer bezocht alsook Brunswick. 38 Bommenwerpers worden vermist.

Aan het Oostfront wordt de Russische opmars voortgezet. Gisteren werd het oude record nog verbeterd door het Rode leger: 1120 plaatsen bevrijd. In de voorsteden van verschillende grote Dnjepr-steden wordt thans gevochten.

MCNARREY OVER HET VERLOOP VAN DE KRIJG.

Luitenant Generaal Joseph McNarrey, waarnemend Stafhoofd van het Noordamerikaanse leger, zeide, dat het Duitse Hoofdcommando de hoop op een overwinning reeds maanden geleden heeft opgegeven en zich sedertdien ging toeleggen op het uitstellen van de nederlaag met de hoop in het gunstige geval tot een schaakmat te komen.

In een toespraak tot de conferentie van industrie- en arbeidsleiders, alsook redacteuren en uitgevers van nieuwsbladen, welke door het Departement van Oorlog bijeengeroepen werd, zeide Mc Narrey, dat deze overschakeling van de Duitse hoop bekend werd toen Duitsland op drastische wijze zijn productie van bommenwerpers reduceerde om zich meer toe te leggen op de bouw van gevechtsvliegtuigen. „Deze stap werd maanden geleden genomen" zeide McNarrey. „Hij was het eerste zichtbare bewijs, dat Duitsland het offensief heeft opgegeven en door een defensief optreden op zijn best een schaakmat tracht te bewerkstelligen". McNarrey zeide, dat het lucht-offensief tegen Duitsland dit resultaat heeft gehad. Hij waarschuwde evenwel, dat dit succes van het Geallieerde bombardements-offensief niet tot een al te groot zelfvertrouwen moet leiden.

De volgende zes resultaten van het lucht-offensief in Europa werd door McNarrey opgesomd:

1) De Duitse luchtmacht is verzwakt en gedwongen haar krachten te verdelen tussen de Duitse krijgsverrichtingen in Rusland en het Middellandse Zeegebied.

2) Het heeft de Duitse olie-industrie zodanig gereduceerd, dat de bevoorrading critiek geworden is.

3) De levering van militair materiaal is ernstig afgenomen door de geslaagde aanvallen op de belangrijke en zware industrieën.

4) De duikbotenbouw en de capaciteit van de duikbotenbases zijn ernstig gereduceerd.

5) De rubbervoorziening in Duitsland is er erg door verminderd.

6) Er zijn 1.800.000 personen dakloos door gemaakt, zodat een groot deel der Duitse hulpbronnen aangewend moet worden voor de luchtverdediging en herstellingen. Tegelijk is het vijandelijke moreel algemeen verlaagd, doordat het publieke vertrouwen in hun politieke en militaire leiders is geschonden. (Washington, (AP) 27.9).

THUNDERBOLTS BOVEN EMDEN!

Officieel wordt bekend gemaakt, dat Thunderbolt gevechtsvliegtuigen (P-47's), welke uitgerust waren met aanhang-tanks, een afstandsrecord vestigden door Vliegende Forten te escorteren op een rondreis van 1300 kilometer teneinde de grote Duitse vlootbasis te Emden aan te vallen. Het was de eerste maal, dat gevechtsvliegtuigen de bommenwerpers helemaal naar het doel in Duitsland hebben begeleid.

Emden aan de Noordzee beleefde bij deze gelegenheid zijn 85e aanval van de oorlog. (Londen, (AP) 27.9).

DUITSE LUCHTAANVALLEN OP LEROS.

De Duitse radio zeide, dat golven van Duitse gevechtsbommenwerpers Ortologo op Leros hebben aangevallen, teneinde de Britse pogingen te verijdelen om het tot een krachtige basis te maken. De nazies beweerden, dat een transportschip van 5000 ton in de grond geboord werd en dat een deel van de troepen aan boord ermee verloren ging. Verder zou een vrachtschip van 9000 ton in zinkende toestand zijn achtergelaten; bovendien zouden 2 torpedojagers zijn beschadigd en 3 kleine schepen in brand gezet en waarschijnlijk verloren zijn gegaan. Olie-opslagplaatsen in de haven zouden ook in brand zijn gezet, aldus beweerde de Duitse radio (Londen, (AP) 27.9).

Communicandum.

Aan de Geestelijkheid en Geloovigen van ons Vicariaat.

Geen schooner dag om heel bijzonder te bidden voor een spoedigen rechtvaardigen vrede, dan Zondag a.s. — Rozenkrans-zondag, eertijds genoemd het Feest van Onze Lieve Vrouw ter Overwinning.

De Nederlandsche Bisschoppen hebben, volgens een Aneta-bericht, alle katholieken van Nederland opgeroepen, om dien dag te maken tot een dag van gebed voor de overwinning. Bovendien zal op dien dag Katholiek Nederland worden toegewijd aan het Onbevlekt Hart van Maria. Jaren geleden, — het was gedurende den vorigen wereldoorlog, — heeft Onze Lieve Vrouw, bij een verschijning te Fatima (Portugal) het verlangen te kennen gegeven, dat men zich aan Haar Onbevlekt Hart zou toewijden, en aan deze toewijding de rijkste zegeningen beloofd. En niet lang geleden heeft Onze Heilige Vader, Paus Pius XII, alle Katholieken verzocht deze toewijding te doen, en een speciaal gebed daarvoor vervaardigd, dat wij onder ons Katholiek volk hebben doen verspreiden.

De Bisschoppen van Engeland en Wales hebben een beroep gedaan op de Engelsche Katholieken, om zich met hun broeders in Nederland te vereenigen, en met hen Rozenkrans-zondag te maken tot een dag van gebed voor de overwinning.

Wij die weten, hoe ontzaglijk veel er in Nederland geleden wordt, en hoe iedereen snakt naar het uur der overwinning en der bevrijding, mogen niet achterblijven. Ook wij moeten ons met onze broeders en zusters in Nederland vereenigen, en tezamen met hen vurig bidden voor een spoedige overwinning. Met de Katholieken van Nederland moeten wij bidden tot Haar, die wij noemen en vereeren als de Koningin van den vrede, — en dat wel op den dag die van ouds is toegewijd aan Onze Lieve Vrouw ter Overwinning naar aanleiding van de schitterende overwinning, die de Christenlegers onder Paus Pius V bij Lepanto op de Turken behaalden, door welke overwinning Christelijk Europa gespaard bleef van een inval der ongeloovigen.

Daarom verzoeken wij onze dierbare Geloovigen dringend, om Zondag a.s. de H. Mis en de H. Communie op te dragen aan God voor een spoedigen rechtvaardigen vrede, en bepalen wij, dat onder het Lof en de processie, die naar aanleiding van het Rozenkransfeest in alle kerken gehouden worden, vurig zal gebeden worden, dat door de tusschenkomst van Maria, Koningin van den Vrede, het uur der overwinning en der bevrijding moge verhaast worden.

Onder het plechtig Lof zal in alle kerken de Toewijding aan het Onbevlekt Hart van Maria gebeden worden.

Tevens verzoeken wij onze dierbare Geloovigen, om in deze dagen heel bijzonder te bidden, — en vooral ook om de kinderen te laten bidden, voor Onzen Heiligen Vader den Paus, opdat God Hem bewaren en beschermen moge. Monseigneur Spellman, Aartsbisschop van New-York heeft het pas nog gezegd, dat de positie van den Heiligen Vader uiterst moeilijk is, en dat Hij als andere Pausen der Kerk een gevangene is. Hij is niet vrij om zich in verbinding te stellen met Zijn Aartsbisschoppen en Bisschoppen in de Diocesen over de gehele wereld. Laten wij daarom met kinderlijke liefde dagelijks bidden voor Onzen Heiligen Vader, — dat de Heer Hem bewaren moge, Hem sparen in het leven, Hem zalig maken op aarde, en Hem niet overleveren aan zijn vijanden.

Curaçao, 28 September 1943.

† Fr. Petrus Innocentius,
Apostolisch Vicaris van Curaçao.

Curaçao.

HET VERTREK VAN DEN HEER SPROCKEL.

De Heer John Horris Sprockel is, vergezeld van zijn echtgenote, voor een langdurige vacantie-reis naar Colombia, vanochtend van Hato vertrokken. Namens Zijne Excellentie den Gouverneur werd hij uitgeleide gedaan door Doctor Wybojan J. Goslinga mede waren vrijwel alle Statenleden, met ondervoorzitter Carel N. Winkel en de hoofdambtenaren Meester Henri Hoogeveen en Ingenieur Joannes F. Groote aanwezig op het vliegveld.

DR. W. CH. DE LA TRY ELLIS.

Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao heeft het nieuwe lid van de Raad van Bestuur, Dr. W. Ch. de la Try Ellis, als zodanig beëdigd.

NAAR DE U.S.A.

Ingenieur Jan Noorduyn is vanochtend naar de Verenigde Staten van Noord-Amerika vertrokken.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.:** Zondag as. 3 October Mons. Verriet-beker-wedstrijden: Om 15 uur The Western Star — Jong Suriname; om 16.30 uur Vitesse — De West.

PIANO VOORDRACHT DANIEL ERICOURT.

Onze muzikale medewerker schrijft ons:

Een kleine zaal (het Brion-theater) met lege plekken, een eenzame pianist, een publiek van losse personen — waren wij in Europa?

Ongetwijfeld niet, al was het alleen maar, omdat de criticus met recht van spreken ontbreekt. Wij hebben ons oor te luisteren gelegd en vingen op: de grote vaardigheid van den pianist Daniel Ericourt, welke men bewonderde en zijn grande style.

Het treft slecht, dat de Kunstkringvleugel tegen deze qualiteiten in het geheel niet meer is opgewassen. De Kunstkring zal zijn toevlucht moeten gaan zoeken bij de In.-Cu., want op dit instrument kan men geen beroepswerk meer laten afleveren.

Als wij ons persoonlijk oordeel mogen geven — en in het Nederlands dat nergens dan bij ons gelezen wordt, kan dat niet meer kwaad dan een ingezonden stuk — de suite van Ravel en Mouvement van Debussy konden wij zeer waarderen. Hier kwam de vurige en bliksemsnelle en scherp geaccentueerde manier van spelen van den pianist tot zijn recht. De Variaties van Liszt leken ons beter gespeeld dan de Sonate van Beethoven, maar de muzikale waarde van de Variaties wilde niet tot ons doordringen.

Wij beleefden een minderwaardig genoegen aan de Preludes van Sjostakovitsj, namelijk het genoegen van: „Had ik het niet gedacht?" Vernemende met welk enthousiasme de zesde symphonie van Sjostakovitsj, gecomponeerd onder het beleg van Moskou, was ontvangen in de Verenigde Staten van Noord-Amerika, waar een A. Schönberg alleen maar zijn toevlucht kon vinden, als hij bereid was uitgelachen te worden, hadden wij de vooringenomen indruk gekregen, dat het met de hedendaagse muzikale qualiteiten van dezen toondichter nog wel los zou lopen. Zijn vier Preludes gehoord, die Johann Straus gesierd zouden hebben, geloven wij met de hand op het hart, dat Moussorgsky met een kleur op het gelaat van schaamte, om zijn roemrijken langenoot, in de kist ligt.

Scarlatti als toegift was een ware verademing, een muzikaal genot. Wij kunnen niet eindigen alvorens onze bewondering uit te spreken voor de onlangs uitgevaardigde Gouvernementsverordening. Hadden wij die eerst verkeerd begrepen, nu is het tot ons doorgedrongen, dat deze de volgende maatregel heeft geformuleerd: Zorg dat alle kinderen 's avonds op straat zijn. Aan de geruchten te merken was er meer publiek rondom het Brion-theater dan er binnen. Het binnen-publiek heeft getracht zelf in te grijpen. Er zijn klappen gevallen. Hoonend fluiten afgewisseld met nabootsing van de voordracht van den pianist was het resultaat. De verordening werd geheel zonder politiehulp uitgevoerd. Het is te betreuren, dat de jeugd over niet meer instrumenten beschikte dan hun onderste ledematen en hun bovenste schreeuw- en fluitlelijk.

* * *

De beroemde Franse pianist Daniel Ericourt over wiens concert onze muziekrecensent hierboven het zijne zegt, is geboren te Jossigny, dicht bij Parijs. De eerste concerten, die hij als jongen bijwoonde, waren van Ossip Grabilowitsj en Mark Hambourg, welke concerten grote indruk op hem maakten. Reeds op de jeugdige leeftijd van negen jaren werd hij op het conservatorium van Parijs toegelaten.

Zijn leermeesters waren Santiago Rivera en de beroemde componist Roger Ducasse. Op 16-jarige leeftijd won hij de eerste prijs en vijf jaar later deed hij een greep naar de „Diemer" prijs. Hij slaagde uitstekend voor het examen en werd lid van de „Jury van het Conservatorium van Parijs".

Hij was de eerste man, die aan het volk het muziek van Aaron Copland ten gehore gaf. Zijn best geslaagde stuk was dat van Debussy, welk stuk hij te Parijs mocht geven ten bate van de oorlogsslachtoffers. Ericourt bezit een origineel stuk van Debussy, hetwelk hem door de oude weduwe van den beroemden componist werd gegeven. Hij heeft een mooi lied van Debussy voor de piano gearrangeerd, nl. „Il pleure dans mon coeur".

Daniel Ericourt heeft groot succes geboekt in Londen, Berlijn, Brussel enz. In Noord-Amerika is hij opgetreden in de steden New York, Detroit, Cleveland en San Francisco, waar hij eveneens een groot naam heeft verworven. Beroemde stukken van hem zijn: Pieza en forma de Rag, Mechanic en Fantasia alsook het stuk „Piece en forme de Habanera". Op een conferentie in België, welke gegeven werd door wijlen Edouard Herriot, speelde Daniel verschillende stukken van Von Beethoven.

Laten wij — met velen, die ons hetzelfde zeiden — hopen, dat Daniel Ericourt het niet bij het concert van gisteren zal laten, maar dat hij ons nog meer van zijn kunst laat profiteren.

MEDISCHE PUBLICATIE.

In aanvulling op onze lijst van 24 Augustus jl. is thans nog verschenen: 21. **Philip H. Hartz** and **Frans R. van de Stadt**, The occurrence of Protozoan-like cells in a biopsy from the anus (American Journal of Clinical Pathology, Maart **1943**).

OPENBARE REINIGINGSDIENST ONVOLDOENDE.

De Openbare Reinigingsdienst, welke enkele jaren geleden zijn werkzaamheden nog op bevredigende wijze verrichtte, schiet thans te kort. De klachten over zijn gebreken beginnen de laatste tijd dusdanig toe te nemen, dat het ons wel past hier de aandacht op te vestigen.

Wij weten het: de oorlog is schuld van zoveel, de toestand is niet normaal. Maar niettemin blijft het tot onze taak behoren de vinger te leggen op elke zichtbare en onzichtbare wonde in onze gemeenschap. Want ook blijft het mogelijk verbetering te brengen waar dat nodig is.

De klachten, die ons ter ore kwamen zijn voornamelijk, dat men het vuil rustig laat liggen zelfs wanneer gewaarschuwd is door den betrokkene. Er zijn ook andere minder ernstige klachten, o.a. dat huizen, die niet direct aan de weg liggen, niet bezocht worden door den vuilnisman, zodat men zelf zijn vuil naar de weg moet dragen, waar het dan nog enkele dagen blijft liggen alvorens opgepikt te worden.

Wij hebben nu de Reinigingsdienst opgebeld, die ons het volgende mededeelde.

Het grote euvel is, dat er niet genoeg materiaal is. Er zijn thans op Curaçao slechts 11 vuilnisauto's, waarvan nog 2 bestemd zijn voor de Noord-amerikanen, zodat geheel Curaçao het met 9 moet stellen. Hiervan zijn nog geregeld enkele defect — de vorige week waren het er 5 — zodat de overige alles moeten opknappen.

Met het oog hierop wordt de voorrang gegeven aan woningen. Het vuil van de winkels volgt later. Als men veel vuil heeft liggen kan geen aparte wagen bestemd worden om dit weg te halen; men moet dan maar zelf zien hoe het vuil weg te krijgen, bijvoorbeeld door zelf een vrachtauto te huren.

Wij hebben ons nog tot den Directeur van Openbare Werken gewend, teneinde te vernemen op welke wijze gewerkt wordt aan de verbetering van de toestand.

De Heer Groote gaf toe, dat de toestand in verschillende wijken niet is zoals hij moet zijn. Er wordt echter aandacht aan besteed en binnenkort zal het ergste voorbij zijn.

Reeds enkele jaren geleden werden verschillende van de moderne vuilnisauto's besteld door het Gouvernement, doch deze laten nog steeds op zich wachten. Wel heeft men thans enkele nieuwe chassis van vrachtauto's ontvangen waarvan ongeveer 4 bestemd zullen worden voor de reinigingsdienst. Deze chassis moeten geheel in elkaar gezet worden, aangezien al de onderdelen los verpakt zijn. Oorspronkelijk waren zij bestemd voor dienst op de Birmaweg en dus zijn de aanwijzingen nog in het Chinees, hetgeen de zaak niet gemakkelijker maakt.

Op deze chassis zullen nu bakken gemonteerd worden, zodat zij als vuilniswagens dienst kunnen doen.

De Heer Groote legde er nog de nadruk op, dat het uiterst moeilijk is om afgedankt materiaal te vervangen. Er wordt evenwel aandacht aan besteed.

REQUEST.

Men verzoekt ons tot opneming van het volgende:

Aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao.

Geven met de meest verschuldigde eerbied te kennen, Hilberto La Croes en Pedro Selberie, respectievelijk Voorzitter en Secretaris van de Katholieke Chauffeursbond „San Cristobal", domicilie kiezende ten kantore van de C.R.K. Volksbond, Bredestraat 29, Otrabanda;

dat de uitleg van artikel 144 van de „Algemene Politiekeur 1917 (P.B. 1932 No. 54) in de oorlogsomstandigheden, naar hun mening practisch onuitvoerbaar is;

dat gezien de slechte toestand der banden het onverantwoord is en met verknoeien van banden gelijk staat chauffeurs met slechte banden te dwingen uit kracht van dit artikel lange tochten over slechte wegen te maken;

dat daar de Verzekeringen de clausule kennen: „nader is overeengekomen, dat deze verzekering, met inachtneming van de bepalingen dezer polis, ook geldt ten aanzien van deze eisen tegen den verzekerden als zijn personeel ingesteld door personen (of hun rechtverkrijgenden), die zich op het ogenblik van het ontstaan ener schade bevindend in het motorrijtuig, waarop deze verzekering betrekking heeft, echter uitsluitend wegens dood of lichamelijk letsel dezer personen en zulks tot een maximum van een duizend gulden per persoon.

Deze verzekering is ten aanzien van de in vorige alinea bedoelde eisen niet van kracht:

a. indien tijdens het ongeval het zich in het motorrijtuig bevindend aantal passagiers overschrijdt het inzet aan de voorzijde der polis bedoelde voorstel tot verzekering vermelde aantal passagiersplaatsen van het motorrijtuig" het niet verantwoord is chauffeurs uit kracht van artikel 144 van de Algemene Politiekeur 1917 (P.B. 1932 No. 54) te verplichten met meer personen te rijden als hun verzekering toelaat, daar zij dan voor de meer medegenomen personen niet voldoen aan de verplichting alleen verzekerden te vervoeren.

dat het oude Latijnse rechtsprincipe hier van kracht schijnt t.o. van de slechte banden situatie, „lex positiva non obligat sub gravi incommodo".

Redenen waarom requestranten zich eerbiedig tot Uwe Excellentie wenden met het verzoek het daarheen te willen leiden, dat dit artikel nader uit te leggen en alsmede de inbeslagneming van rijbewijs en opmaken van procesverbalen ongedaan te maken.

Curaçao, 9 September 1943.

Hetwelk doende [Gij wel zult doen en wij God en de Heilige Maagd voor U zullen bidden]
w.g. H. La Croes, voorzitter.
w.g. P. Selberie, Secretaris.

ARUBA.

Men schrijft ons uit Oranjestad:

Sedert 4 Augustus 1943 heeft Botica del Pueblo haar deuren moeten sluiten, d.i. Botica del Pueblo mag geen recepten of andere medicijnen meer verkopen, om de doodgewone reden, dat het een Apotheker moet hebben met een Nederlands diploma. Dit klinkt natuurlijk zeer mooi in vredestijd, wanneer men apothekers in massa's uit Nederland kan laten komen. Nu wij volop in oorlogstijd zijn en het importeren van apothekers helemaal uitgesloten is, zal het Gouvernement wat schappelijker moeten zijn en een kans geven aan Surinaamse apothekers, die per slot van rekening toch een examen moesten afleggen in een ander deel van het Rijk, t.w. Suriname. Waarom laat het Gouvernement toch toe, dat Surinaamse dokters of geneesheren in het gebiedsdeel Curaçao werken zonder voorafgaand examen op Curaçao, hetgeen de wet voorschrijft, zo wij ons niet vergissen? Waarom ook niet aan Surinaamse apothekers een vergunning gegeven, vooral nu er een apothekersschaarste zowel op Curaçao en speciaal op Aruba heerst?

Terugkomende op het geval Aruba en wel op het geval Botica del Pueblo, moet er gezegd worden, dat Oranjestad, waar twee apotheken gevestigd zijn, nl. Botica del Pueblo (nu gesloten) en Botica Aruba, alwaar gemakkelijk nog een derde apotheek erbij kan, wat zeker niet te veel zal zijn voor Oranjestad, de bevolking absoluut afhankelijk is van zegge **één apotheker,** nl. den apotheker van Botica Aruba, die — Joost mag weten — hoeveel recepten moet klaar maken per dag niet alleen voor Oranjestad-mensen, doch ook voor de Noord, Santa Cruz enz.

Hoeveel mensen van heinde en ver moeten niet de gehele dag wachten voordat hun recepten aan de beurt kunnen komen? En op de koop toe, gaat die ene apotheker van Botica Aruba binnenkort weg, zodat Oranjestad gedoemd zal zijn om zonder een apotheker te blijven met **een Nederlands diploma!** Moet de bevolking en speciaal de arme zieken van de cunucu hiervan de dupe worden? Kan en mag zo'n toestand nog langer bestendigd worden? Wij hopen, dat het Gouvernement zal zorgen hierin verbetering te brengen, om zodoende de Arubaanse bevolking tegemoet te komen.

JOURNALIST WORDT MINISTER.

Mons. Zygmunt Kacynski, hoofdredacteur van het Katholieke Poolse Persbureau, is Minister van Onderwijs geworden in de Poolse regering te Londen. Mgr. Kacynski is geboortig uit Warszawa, stichter van de Christelijke Democratische Partij in Polen (dit deed hij in zijn studiejaren, voor hij priester was). Hij had een werkzaam aandeel in de opstelling van de Poolse grondwet. Sedert 1930 was hij hoofd van genoemd Persbureau. Gedurende de oorlog is hij in Warszawa gebleven, werd eenmaal gewond onder de H. Mis als gevolg van een bominslag en wist, toen men hem nazat om te arresteren, zich te verschuilen, vanwaar hij later via Frankrijk naar Londen kwam.

Buitenland.

JAPANSE AANVAL TEN N.W. VAN SJANGUNG.

Een uitgesteld Chinees communiqué maakte bekend dat meer dan 10.000 Japanners een offensief hebben ingezet tegen de Chinese stellingen ten Noord-Westen van Sjangung. Het bericht zeide dat de Chinese troepen, die door eenheden van de plaatselijke militie geholpen worden, slaags raakten met drie Japanse colonnes. Het gevolg van de strijd was dat beide partijen grote verliezen leden (Tsjungking, (AP) 27.9).

FRANS COMMISSARIAAT VAN DE NATIONALE DEFENSIE.

Het Frans Comité van de Nationale Bevrijding heeft eindelijk toegegeven aan de eisen van De Gaulle en besloten een minister van oorlog te benoemen, die de titel zal dragen van Commissaris van de NationaleDefensie. Gedurende een vergadering die drie en een half uur duurde, besloot het Comité tot het aanvaarden van drie besluiten waardoor het Commissariaat van de Nationale Defensie wordt geschapen. De benoeming van den Commissaris werd uitgesteld tot de vergadering van de volgende morgen. Men gelooft, dat Adrian Tixier gekozen zal worden (Algiers, (AP) 27.9).

AANVAL OP VLIEGVELD TE CONCHES.

Officieel wordt medegedeeld, dat Marauders van de Noordamerikaanse 8e luchtmacht, geëscorteerd door Spitfires van de Royal Airforce, de Dominions en de Geallieerden in de namiddag van Maandag het vliegveld te Conches in Frankrijk hebben aangevallen (Londen, (AP) 27.9).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD AFRIKA.

„Te land: De opmars van het 8e leger wordt voortgezet ten Noorden van de Ofanto. Foggia is veroverd waarbij belangrijke verliezen aan den vijand werden toegebracht. Het 5e leger maakte voortgang en veroverde beperkte doelen.

Alzo werd zowel aan het Oostelijk als aan het Westelijk front in Italië vordering gemaakt. De verovering van Foggia door het Britse 8e leger heeft deze groep vliegvelden in Geallieerd bezit gebracht. Deze bases zijn van zulk een belangrijkheid, dat zij hardnekkig werden verdedigd en gelijk het communiqué zegt leden de Duitsers grote verliezen in de laatste phasen van deze strijd."

Te water: De Geallieerde vlootstrijdkrachten gaan voort onze verrichtingen op het land te steunen. Eenheden van de Noordamerikaanse Marine onderhouden patrouilletochten in de Zuidelijke Italiaanse wateren nabij de gevechtsterreinen. Deze oorlogschepen bieden steun aan de landstrijdkrachten."

In de lucht: Gisteren vielen gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht de vliegvelden van Vitebro en Lago di Bracciano aan. Ook werden een trein, troepenconcentraties en vrachtauto's in het gevechtsgebied beschoten. Zware en middelzware bommenwerpers waren niet actief vanwege het ongunstige weer boven de doelgebieden. Het is thans bekend, dat nog 2 JU52's vernield werden op 24 September. Van deze verrichtingen wordt geen onzer vliegtuigen vermist. Een vijandelijk vliegtuig werd vernield". (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 28.9).

AANVALLEN OP DUITSLAND.

Als volgt luidt een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart: „In de afgelopen nacht bevonden vliegtuigen van het Bommenwerpercommando zich boven Duitsland in zeer groten getale. De hoofdmacht viel Hannover aan waar grote branden werden gesticht. Brunswijk en Emden werden ook gebombardeerd.

Vliegtuigen van het Gevechtscommando op patrouillevluchten boven Nederland en het Noord-Westen van Duitsland vernielden 7 vijandelijke vliegtuigen. 38 Bommenwerpers en 1 gevechtsvliegtuig worden vermist." (Londen, (AP) 28.9).

GEALLIEERDE VORDERING OP CORSICA.

De radio van Algiers deelde mede, dat de Duitsers op Corsica vruchteloos pogen de opmars der Geallieerden in het gebied van Bastia op te houden. Den vijand werden grote verliezen toegebracht. (Londen, (AP) 28.9). Allerlaatste nieuws.

9 VIJANDELIJKE VLIEGTUIGEN VERNIELD.

Officieel wordt bekendgemaakt, dat 9 vijandelijke vliegtuigen Maandag vernield werden door toestellen van het Gevechtscommando bij aanvallende verrichtingen. 5 Geallieerde vliegtuigen worden vermist." (Londen, (AP) 27.9).

VIJANDELIJKE DUIKBOOT VERNIELD.

Officieel werd in Kaapstad bekend gemaakt, dat een vijandelijke duikboot in de Indische Oceaan vernield werd door een gezamenlijk optreden van de Royal Airforce en de Zuidafrikaanse luchtmacht (Kaapstad, (AP) 27.9).

10 VIJANDELIJKE SCHEPEN IN DE GROND GEBOORD.

Als volgt luidt een communiqué van de Britse Admiraliteit:

„Zijner Britse Majesteits duikboten brachten belangrijke verliezen toe aan den vijand bij zijn pogingen om troepen en materiaal van Bastia over zee weg te voeren. 4 Kleine bevoorradingsschepen, 1 veerboot en 2 landingsvaartuigen werden met kanonvuur in de grond geboord en 2 andere landingsvaartuigen alsook andere hulpvaartuigen werden beschadigd.

Een groot bevoorradingsschip en 2 kleine bevoorradingsschepen werden getorpedeerd en in de grond geboord en een klein bevoorradingsschip werd door torpedo's beschadigd. Een grote tanker werd getorpedeerd en aan de grond gezien. Nog een andere grote tanker werd getorpedeerd; het is niet bekend of dit schip tot zinken kwam. Deze aanvallen werden gedaan nabij Corsica en in de Golf van Genua" (Londen, (AP) 27.9).

HULL IN HOT SPRINGS AANGEKOMEN.

Bekend wordt gemaakt dat Cordell Hull in Hot Springs (Virginia) is aangekomen. Men gelooft dat hij hier een korte rust zal nemen alvorens de lange luchtreis naar Moskou te aanvaarden, welke Hull de volgende maand zal maken om de bijeenkomst met de Britse en Russische Ministers van Buitenlandse zaken bij te wonen (Washington, (AP) 27.9).

NORMAN ARMOUR GAAT TERUG NAAR ARGENTINIË.

Norman Armour had een onderhoud met President Roosevelt over de „algemene toestand" in Argentinië waar hij Ambassadeur van de Verenigde Staten is. Het was zijn eerste onderhoud met Roosevelt sedert zijn terugkeer naar de Verenigde Staten.

Hij zeide de gelegenheid gebruikt te hebben om rapport uit te brengen over de toestanden in Argentinië.

Toen hem gevraagd werd of hij naar Buenos Aires zou terugkeren antwoordde hij: „Ja, ik ga terug. Zodra mijn werk hier klaar is keer ik terug."

Toen hem verteld werd, dat een radio-commentator de mening geopperd had dat hij mogelijk naar Rusland zou gaan, zeide Armour: „Neen. Ik heb mijn werk in Argentinië" (Washington, (AP) 27.9).

DE ARRESTATIE VAN LEUVENS RECTOR MAGNIFICUS.

— Het sluikblad „La Libre Belgique" publiceert de volgende bizonderheden aangaande de aanhouding van Mgr. Van Wayenbergh, Rector Magnificus der Universiteit van Leuven:

„Wij wisten reeds dat de studenten der Universiteit van Leuven in massa geweigerd hadden zich op de dienst van de verplichte arbeid aan te melden; dat de Duitsers, ten gevolge van die houding, de lijsten hadden geëist met de namen en adressen van de studenten en dat de Rector beslist geweigerd had aan dit bevel gevolg te geven.

Om zijn doel te bereiken, had de bezetter onderhandeld; hij had bedreigingen geuit. Al zijn inspanningen bleven vruchteloos. Ten slotte heeft de militaire overheid besloten haar toevlucht te nemen tot de uiterste maatregelen.

Op 6 Juni 1943, heeft de „Kreischef" van Leuven, die vergezeld was van Gestapo-agenten, zich op het bureau van den Rector aangemeld en heeft deze aangemaand de lijsten te overhandigen. De Rector antwoordde op waardige wijze dat hij zijn vroegere houding handhaafde; dat hij de enige was die wist waar de lijsten zich bevonden en dat hij ze nooit zou overhandigen. De „Kreischef" trok zich na dit antwoord terug en de Gestapo-agenten hielden den Rector aan".

„La Libre Belgique", waarbij „Dagblad Amigoe di Curaçao" zich gaarne aansluit voegt eraan toe:

„Wij brengen hulde aan de moed en de waardigheid van Mgr. Van Wayenbergh; hij heeft zijn toevlucht niet genomen tot drogredenen ten einde toe te geven. Hij heeft een duidelijke en besliste houding aangenomen en om haar te steunen heeft hij niet geaarzeld zichzelf op te offeren. Wij zijn ervan overtuigd dat zijn voorbeeld niet tevergeefs zal zijn".

— In bezet België hebben al de drukkerijen het bevel gekregen aan de Duitsers 35 percent van hun metaalvoorraad te leveren: lood, koper, enz.

NEDERLAND.

EEN NIEUWE U.S.O.

Te Paramaribo is een nieuwe U.S.O. club met enige plechtigheid in gebruik genomen.

ARUBA IN DE PERS.

„Foreign Commerce Weekly" (van 4 September) bevat een artikel gewijd aan de economische toestand van het eiland Aruba.

ONDERSCHEIDEN.

De Britse Ambassadeur te Tsjungking heeft den Nederlandsen militairen attaché aldaar, Kolonel Buurman van Vreeden de Order of the British Empire uitgereikt, voor zijn diensten der Britse Militaire Luchtvaart in Nederlands Indië bewezen.

GEBED VOOR DE OVERWINNING.

De Rooms-Katholieke Bisschoppen van Engeland en Wales hebben de Britse Katholieken opgeroepen om hun broeders in Nederland te vergezellen gedurende een dag van gebed voor de overwinning", welke dag op 3 October (as. Zondag) zal vallen. De Nederlandse Katholieken te Londen zullen deze dag eveneens houden. Een Hoogmis zal worden gecelebreerd door Pater-aalmoezenier R. A. F. Monchen in de Westminster-cathedraal.

GOEDE SIGAREN.

In de buurt van Deventer doen zich vele gevallen van nicotine-vergiftiging voor, die volgens de bladen voortkomt uit het roken van sigaren door liefhebberij-tabakkers vervaardigd.

EEN „PROCLAMATIE" VAN MUSSERT.

Anton Mussert heeft een „proclamatie tot het Nederlandse volk" gericht, gedateerd 14 September, die een zo helder licht werpt op de toestand in Nederland en op de hachelijke situatie der N.S.B.-ers, dat het ditmaal der moeite wel waard is, deze in haar geheel af te drukken. De proclamatie luidt als volgt:

Bloedverbondenen, gedurende het eerste jaar der bezetting zijn verschillende leden van de Duitse krijgsmacht vermoord. Toen de daders niet konden worden gevonden, heeft de bezettende macht een aantal gijzelaars gearresteerd en een gedeelte dezer in ruil voor iedere moordaanslag terechtgesteld. Daarna zijn geen moorden op Duitse soldaten meer gepleegd.

Toen in Januari 1943 N.S.B.-ers werden vermoord, verzocht ik, dat niet op deze wijze revanche zou worden genomen. De bezettende macht stemde hierin toe (het is aardig te zien hoe Mussert hier den weldoeners des volks en den invloedrijke bij den bezetter uithangt — G.P.D.). Doch de systematische campagne, die in Januari 1943 begon om vooraanstaande N.S.B.-ers, die onder de beste Nederlanders kunnen worden gerekend, die volgens eer en geweten hun plicht in deze moeilijke tijd vervullen (proost! — G.P.D.) hield niet op. De bezettende macht, die het recht en de plicht heeft, dat deze moorden worden gestaakt ten bate van de openbare orde, vroeg mij of ik mijn standpunt handhaafde. Zelfs toen antwoordde ik: „Ja!", ofschoon het ook mijn eerste plicht is mijn kameraden zoveel mogelijk te beschermen en ofschoon de ellende over hen gebracht om wraak schreeuwt.

Gij als mijn bloedverbondenen (een nieuwe „vleiende" naam voor Nederlandse anti-N.S.B.-ers — G.P.D.) hebt het recht mijn standpunt te kennen. Mijn mening is dat moord onder alle omstandigheden laf en gemeen is en geen ander fatsoenlijk mens kan een andere mening huldigen (een onverdacht compliment aan Hitler, die Roehm, Von Schleicher en millioenen anderen vermoordde! — G.P.D.). Deze misdaden worden gepleegd door een kleine bende oproerlingen, die grotendeels zelf niet begrijpen, dat zij in dienst van Moskou staan. God zij dank, heeft het Nederlandse volk als zodanig er niets mede te maken. De verwarring van de geest, die kenmerkend is voor deze tijd heeft velen zodanig beïnvloed, dat zij het kwaad niet willen keren, zoals onder normale omstandigheden het geval zou zijn.

Tenslotte is er een betrekkelijk kleine groep, die brandstichting en moord goedkeurt. Deze laatste categorie heeft haar hoofd verloren. Zij bestaat uit mensen, die in morele en geestelijke zin de kluts zijn kwijt geraakt, en die de spanningen der tijden niet kunnen verdragen. De veiligheid onzer maatschappij eist, dat zij verwijderd worden en door harde arbeid heropgevoed. Op deze gronden en overwegingen heb ik den Rijkscommissaris doen weten, dat ik meen dat het noodzakelijk is deze elementen te arresteren, doch ik handhaaf mijn standpunt, dat het noodzakelijk is Nederlandse levens, zolang dit mogelijk is, te sparen (vandaar de duizenden Nederlanders in concentratiekampen vermoord — G.P.D.).

Ik doe hierbij een dringend beroep op iederen fatsoenlijken Nederlander om te voorkomen, dat ons Vaderland een land van moordenaars worde. Niet alleen ieder lid van de politie, doch iedereen heeft de plicht moordenaars en brandstichters aan de overheid over te leveren, opdat zij de gerechtsstraf, die anderen niet behoeven in te boeten, zullen ondergaan. De bezettende macht heeft het recht en de plicht te vragen dat de rust volkomen gehandhaafd blijve. Wanneer deze moordcampagne niet ophoudt, zal het onvermijdelijk zijn, dat het gehele Nederlandse volk de consequenties ervan zal dragen. Dit te voorkomen is de plicht van allen in deze zware tijden."

HET GAAT DOOR.

Twee distributieambtenaren van de gemeente Hazerswoude, geëscorteerd door twee politiemannen, zijn aangevallen door zes gewapende mannen, die verdwenen met medeneming van enige duizenden distributiekaarten.

MC.KINLEY FISHER.

Ernest Mc.Kinley Fisher, bekend econoom, is benoemd tot voorzitter van de Noordamerikaanse Commissie voor het coördineren van maatregelen op economisch gebied, door de Verenigde Staten in en ten opzichte van Nederland en België, na de bevrijding te nemen.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **De Duitsers** beweren, dat zij het eiland Corfu nabij de Westelijke kust van Hellas op de Badoglio-troepen veroverd hebben.

— **Het DNB** meldt de verovering van de Joegoslavische haven Split door de Duitsers op de Joegoslavische guerrillero's.

— Volgens de Zwitserse radio maakte een communiqué uit het Hoofdkwartier van het Joegoslavische Bevrijdingsleger bekend, dat de eenheden der partijgenoten het initiatief genomen hebben in het gebied van Split en thans „grote druk oefenen op de Duitse en Croatische troepen." De radio zeide, dat de patriotten in „felle straatgevechten" gewikkeld zijn met de Duitsers en Croaten in Susak en dat hevige gevechten plaats vinden in Montenegro. De stad Niksic wordt bedreigd na de verovering van Savnik op 80 kilometer van de kust. De patriotten zouden ook in het bezit zijn van Zadljack op 25 kilometer ten Noord-Oosten van Niksic. 50.000 Italiaanse soldaten hebben zich met hun materiaal bij de Joegoslavische bevrijdingstroepen gevoegd.

— **Elias' Economische Berichten No. 3 is heden uitgekomen.**

— **Koning Petar van Joegoslavië** is uit Groot-Britannië vertrokken naar het Midden-Oosten, vergezeld van zijn staf.

— **De Britse Admiraliteit** maakt bekend, dat een bewapend Duits patrouilleschip gistermorgen vroeg nabij Brest werd opgeblazen door Britse vloot strijdkrachten onder Luitenant Commandant Peter M. Scott. Een ander Duits vaartuig werd ernstig beschadigd.

— **De Russen** bevinden zich binnen 15 kilometer van Gomel en naderen de stad snel uit Oostelijke richting.

— **Radio-Tokio** maakte bekend, dat een buitengewone vergadering van de Japanse Landdag vastgesteld is voor 25 October.

— **Het DNB** beweerde, dat de Regering van Mussolini voor het eerst bijeengekomen is in een Noordelijke Italiaanse stad. Mussolini's Regering werd tot nu toe erkend door Duitsland, Japan, Roemenië, Bulgarije, Croatië en Slowakije.

— **Uit Noord-Afrika wordt gemeld, dat Melfi aan het front van het 8e leger veroverd is.**

— **Geallieerde vliegtuigen** blijven aanvallen doen op Japanse verkeersmiddelen in Birma. Verschillende locomotieven worden beschadigd alsook 3 schepen en ongeveer 25 andere riviervaartuigen.

Aan allen die hun belangstelling hebben getoond gedurende de ziekte en bij het overlijden van onzen geliefden echtgenoot en vader:
Johannes Herman de Haseth
betuigen wij hierbij onzen hartelijken dank.
Namens de Familie
W. G. DE HASETH
Geen bezoek van rouwbeklag kan worden afgewacht.

DE HEER EN MEVROUW
G. C. L. LETER -- TJEN ANGIE
Geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
Ludwig Aloysius
Willemstad, 27 September '43

De Arubaanse R. K. Unie vergadert.

De laatste Zondag (12 September 1943) hield de R.K. Unie een druk bezochte sectie vergadering op de Parochie Noord in de ruime frisse zaal van de club Don Bosco. In de grote zaal nam plaats het Centraal Bestuur van de Parochie Noord onder voorzitterschap van den heer Pedro Haaiden. Het was een zeer druk bezochte vergadering door zeer velen alsmede verscheidene mensen van ander parochie van Aruba. De bijeenkomst werd opgeluisterd door vrolijke marsmuziek door de band San Miguel onder den bekwamen dirigent Frère Andrea, die zeer zeker bijdroeg om de fut erin te houden.

Na het eerste muziekstuk ten beste gegeven door genoemde band San Miguel opende de Voorzitter van de afdeling Noord met name de heer Pedro Haaiden de vergadering met de Christelijke groet en daarna richtte hij een welkomswoord aan de aanwezigen en drukte de wens uit dat de belegde vergadering moge bijdragen tot het welzijn van de Parochie Noord, terwijl spreker de hoop uitspreekt dat er zeer velen zich zullen inschrijven als leden van de Rooms Katholieke Unie. Hierna werd het woord gegeven aan den ondervoorzitter van het centraal comité t.w. den Heer S.N. Ecury die een schitterende redevoering hield, die bij de aanwezigen zeer goed in de smaak viel, hetgeen bewees het langdurige applaus door de talrijke mensen in de zaal: Wij laten hier een beknopt inhoud volgen van hetgeen de Heer Ecury zei: Zich wendende tot de overige bestuursleden van het centraal-comité, het bestuur van de parochiale sectie Noord en alsmede aan alle aanwezige leden van de Arubaanse Rooms Katholieke Unie, begon spreker met te zeggen dat een jaar geleden, toen wij de Arubaanse Rooms Katholieke Unie in de parochie Noord instaleerden, wij overtuigd waren, dat iedereen die tegenwoordig was bij deze akte, goed begrepen had en alzo apreciëerde de goede bedoeling van onze vereniging, om belangeloos een politiek leven wilden invoeren in deze parochie, zoals de overige parochies, zodat iedere man kon begrijpen om zijn recht te zoeken door middel van onze Unie, om zodoende te arbeiden tot de vooruitgang van Aruba in het algemeen, die zal leiden tot het welzijn van iedereen in het bizonder. Spreker gaat verder en zei dat het centraalcomité zeer tevreden is over de vordering van de overige parochies, die langzaam maar zeker vooruitgingen, doch zeer tot onze spijt kunnen wij niet hetzelfde zeggen van de Santa Anna parochie (Noord)., en schrijft dit toe aan drie hoofdmotieven t.w. 1. De geest van individualisme die op de Noord heerst; 2. Een soort wantrouwen; 3. Gebrek aan eendracht en kennis van haar voordelen voor een godsdienstig, sociaal en economisch leven.

Over deze 3 punten weidde spreker breedvoerig uit, in welgekozen woorden, die ongetwijfeld begrepen werden door iedereen der aanwezigen. Individualisme, wat spreker zeer terecht noemde het wettig kind van egoisme en haalde aan de vele ellende en lijden tengevolge van deze oorlog en noemde een voorbeeld van neutralen die buiten deze oorlog bleven toen Duitsland met zijn veroveringscampagnes begon in 1939 en toen Nazie-Duitsland ook de neutralen gingen overweldigen was het te laat; men hield zich te veel aan de geest van individualisme; spreker haalde in dit verband aan dat men dikwijls het egoïstisch spreekwoord hoort bezigen van: Dios por todo cada uno por suyo.

Over punt No. 2 t.w. wantrouwen weidde spreker zeer breedvoerig uit en ziede rake dingen en noemde tal van voorbeelden en zei o.a. dat misschien dit volk van de Noord dikwijls door anderen bedrogen waren door mooie beloften, die nooit nagekomen zijn. Deze bedriegers die meestal in schapenvacht komen aanzetten en die per slot van rekening niets anders zijn dan wilde dieren, gebruiken mooie woorden door te zeggen dat jullie niet naar de priesters moeten luisteren, die jullie trachten dom te houden doch jullie moeten liberaal zijn en onafhankelijk. Spreker vroeg of deze liberalen ooit iets belangeloos voor deze mensen hebben gedaan en vroeg waar de vruchten zijn hunner beloften. Daartegenover haalde spreker aan dat juist die priesters en religieuzen belangeloos vele offers voor deze mensen hebben gebracht en herinnerde de zware tijden van ellende en armoede die Aruba een tijd geleden meemaakte; spreker herinnerde aan de tijden, dat men geen raad wist met vele arme zieken; haalde ook aan de vele scholen, die er gebouwd waren en zeide, dat tal van religieuzen vaderland en familieleden vaarwel moesten zeggen om belangeloos voor deze mensen te komen werken.

Gesproken over de vele moeilijkheden, die overwonnen moesten worden om een hospitaal te krijgen, haalde de spreker aan, dat in die tijd de Koloniale Raad hoofdzakelijk uit liberalen bestond en dat er slechts één lid erbij was, dat zijn stem verhief voor zijn geboorteplaats Aruba. Deze man was Bernard van der Veen Zeppenfeldt, katholiek in merg en been, aan wien wij toen zeer veel te danken hebben. In ons hart is er een gouden monument opgericht voor deze nobelen man en in het kerkhof te Oranjestad werd een monument opgericht, door het volk van Aruba te zijner ere (daverend applaus).

De spreker kwam tot de slotconclusie en zeide, dat wij juist in de priesters en religieuzen ons vertrouwen moeten hebben voor ogen hebbende wat zij reeds tot stand gebracht hebben voor het welzijn van de gehele bevolking.

Punt No. 3 was eendracht, iets wat zeer voornaam is en iets waar de spreker zeer diep inging. De spreker had geen woorden genoeg om de mensen te overtuigen van het gewicht van deze eendracht. De spreker illustreerde zijn gezegde met een legendarisch voorbeeld van een vader, die op sterven lag en die zeer arm was en hoe deze stervende vader zijn zeven zonen bij elkaar riep en na zeven stukken touw bij elkaar te hebben gebonden, een voor een der zonen zeide om het door te breken, hetgeen niemand van de zeven zonen kon doen. Dit paste hij toe op de eendracht van alle zeven kinderen; want eendracht maakt macht.

De spreker wees ook in deze oorlog op de verbonden Amerikaanse Staten onderling en ook op de eendracht der verbonden naties. Misschien zijn er nog onder jullie, aldus de spreker, die zullen vragen, wat zij aan de Arubaanse R.K. Unie hebben. Om hierop een antwoord te geven en om te laten zien welke voordelen dit lidmaatschap oplevert, wil ik een voorbeeld geven:

Tegenwoordig doet overal een zeer treurig bericht de ronde, zowel hier als op Curaçao en ergens anders, ging de spreker verder, nl. dat onze Schutters, onze kinderen, naar Australië gezonden zullen worden. Een zeer treurig nieuws voor zulk een kleine gemeenschap als de onze, daar alle hoop op onze vooruitgang gevestigd is op onze jeugd. Jonge mensen nauwelijks getrouwd en vele anderen, die nog trouwen moeten en weer anderen getrouwd met kinderen. Alle vooruitzicht van Aruba zal als een kaartenhuis instorten. Aruba zal nooit ophouden te wenen, indien dit treurig bericht bewaarheid zal worden. De tranen zullen nooit uitdrogen, aldus de spreker. Toen ik deze redevoering opmaakte, ging de spreker verder, was het alleen maar gerucht, dat onze jongens buitenlands zullen gaan, om mede te helpen aan de bevrijding van Nederland, maar nu blijkt het niet alleen gerucht te zijn, doch er is een wetsontwerp van de Kroon, dat de Regering over deze jongemannen mogen beschikken om ze te sturen waarheen Zij het goedvindt.

Als jullie dit geval in ernst overwegen, zullen jullie harten uitdrogen van verdriet en niet alleen beveel ik jullie aan om lid te worden van de Arubaanse R.K. Unie, opdat wij dan zien kunnen wat wij gezamenlijk kunnen doen, maar ik beveel jullie ook aan om veel en met vuur te bidden, veel offers en boetvaardigheid te doen, opdat God ons volk moge sparen van zulk een verschrikkelijk ongeluk. De Arubaanse Unie doet haar deuren wijd open en nodigt jullie uit om lid te worden van deze vereniging. Wij gezamenlijk verenigd kunnen zeer veel bereiken en zelfs meer dan wij ons kunnen indenken.

Wij weten, dat er aan het hoofd van onze Regering staat een beminde Koningin, een moeder in al haar goedheid en wij zijn overtuigd, dat deze Moeder van het volk niets anders wenst dan de vooruitgang van Haar ondergeschikten en onze behoeften kennende, zal Zij alles doen om ons van een ongeluk te sparen. Hoe kan Zij onze stemmen horen, vroeg de spreker. Dus door middel van onze R.K. Unie, die onze stemmen verenigd zullen opheffen, zullen wij meer bij machte zijn dat onze stemmen aan Haar gehoor komen.

De spreker zeide tenslotte, dat de Arubaanse R.K. Unie geen beloften maakt, daar het niet aan de R.K. Unie gelegen is om iets te doen, doch — ging de spreker verder — dat wanneer wij verenigd iets doen, wij meer kans van slagen hebben dan wanneer wij niet gezamenlijk optreden. De spreker moedigde de aanwezigen aan om toe te treden tot de R.K. Unie en zeide, dat de Parochie Noord trots moet zijn op het feit, dat juist op de Noord de eerste plaats was, waar Christus' Kruis geplant werd en waar het Heilig Evangelie verkondigd was.

De redevoering van den Heer Ecury werd in twee gedeelten gehouden; gedurende de pauze gaf de band San Miguel een nummer ten beste. Na afloop volgde een donderend applaus, waarop de Voorzitter Pedro Haaiden van de afdeling Noord den Heer Ecuren bedankte en het Statenlid Dr. Jacobo R. Arends uitnodigde om een idee te geven aan de aanwezigen omtrent het Schuttersontwerp. Hieraan voldeed Dr. J. R. Arends zeer gaarne en legde duidelijk uit in goed verstaanbare taal over het ontwerp, Koninklijk Besluit en zeide vooraf, dat hij volgaarne aan dit verzoek voldoet, maar dat hij zijn opinie weerhoudt, alhoewel hij vanzelfsprekend een opinie op nahoudt, maar dat zulks in de Statenvergadering zal worden geuit, wanneer zulks te pas komt. Statenlid Arends liet duidelijk uitkomen, dat er nog geen sprake is van mensen naar Australië te sturen en drukte op het feit, dat dit slechts een wetsontwerp is. Verder refereerde Dr. Arends naar het weekblad „Curaçao" waar geschreven staat over deze schuttersbeweging en haalde ook aan hoe Statenlid Vromans hiertegenover staat. Na deze uitlegging van Dr. Arends, die eveneens met een donderend applaus werd begroet, nam de Noordse voorzitter het woord om de aanwezigen te bedanken voor hun opkomst en vertrouwt, dat iedereen zich zal aansluiten bij de R.K. Unie.

Tot slot volgde een laatst vrolijk stuk door Banda San Miguel.

AVIANCA DEED ARUBA AAN.

Men schrijft ons:

Zondag jl. 19 September streek op het Arubaanse vliegveld een pracht van een vliegtuig neer en wel een Colombiaans toestel, toebehorende aan de Colombiaanse Maatschappij „Avianca". Op het vliegveld was het een ongekende drukte wegens de komst van verschillende landgenoten, die gezamenlijk een vliegmachine moesten charteren, daar deze mensen op de K.L.M. geen passage konden krijgen — althans tot een latere datum moesten wachten — en gezien het feit, dat onder deze passagiers zich bevonden, Notaris Kwartsz, Ontvanger Schütte en Dr. Oduber, dus mensen, die op een bepaalde tijd op Aruba terug moesten zijn om hun werkzaamheden alweder te hervatten na een welverdiende vacantie te Medellin werd besloten om een vliegtuig te charteren, daar zij van de K.L.M. geen garantie konden krijgen, tengevolge van te veel passagiers, die vóór zijn, alsook prioriteit en God weet wat soort van titels meer. M.a.w. het wordt hoog tijd, dat de K.L.M. meer machines erbij haalt of desnoods de hulp inroept van de Pan American Airways, die ongetwijfeld zeer welkom zal zijn voor de Arubaanse, doch ook voor de Curaçaose bevolking; hoe meer zielen hoe meer vreugde!

Terugkomende op dit Colombiaans vliegtuig, moet er nogmaals gezegd worden, dat dit een pracht toestel was, groot en zeer comfortabel en alle passagiers hadden niets anders dan lof over de keurige behandeling, zowel van de vliegers als van den President van Avianca, die bij wijze van spreken een grote dienst bewees door een zijner vliegtuigen uit te schakelen van de dienst Barranquilla — Bogotá, om onze landgenoten tegemoet te komen. Het was de Avianca No. 105, die onze mensen medebracht. Zij hadden veel moeite om van Curaçao een permissie los te krijgen om per Avianca te worden vervoerd; zelfs moest de Nederlandse Ambassadeur te Bogotá erbij te pas komen en op de koop toe moest Notaris Kwartsz en Dr. Oduber naar Curaçao telegraferen om het antwoord te bespoedigen tot eindelijk na lang wachten een antwoord los kwam. Waaraan dit toe te schrijven is, mag Joost weten, doch dit geeft te denken......

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di., 28 Sept.:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 553.

Shipping & Supplies: 7.30 tot 23 uur tel. 551 en 458; 23 tot 7.30 uu Meinster, tel. 304.

Scheepvaart Afdeling: Gelijns, tel. 246, Hotel CPIM.